

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАН ГОДИШЕН ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.**

1. Информация за групата

Групата на „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД включва дружеството-майка и неговите дъщерни дружества.

„Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД (дружество-майка) е акционерно дружество, регистрирано в Република България по фирмено дело 13486 от 1996 г. на Софийски градски съд със седалище и адрес на управление в гр. София, ул. „Анджело Ронкали“ № 10.

Първоначално Дружеството е учредено като приватизационен фонд по Закона за приватизационните фондове с наименование Приватизационен фонд „Северкооп-Гъмза“ АД.

През 1998 година в съответствие с изискванията на чл. 223 от Търговския закон и § 4 от ПЗР на Закона за приватизационните фондове дружеството преурежда дейността си като холдинг.

Дейността на дружеството не е обвързана със срок или друго прекратително условие.

Основният предмет на дейност на дружеството е:

- Придобиване, управление, оценка и продажба на участия в български и чуждестранни дружества;
- Финансиране на дружества, в които холдинговото дружество участва;
- Предоставяне на заеми на дружества, в които Холдингът има пряко участие или ги контролира;
- Извършване на всяка друга дейност, незабранена от закона

Капиталът на „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД е в размер на 5 347 798 лева, разпределен в 2 673 899 броя поименни акции с номинал 2 (два) лева.

Към 31 декември 2017 г. „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД упражнява пряк контрол чрез притежание на повече от половината капитал и включва в консолидацията следните дружества:

- „Имоти – С“ АД, гр. София, регистрирано в България с предмет на дейност управление на недвижими имоти и финансови средства;

- „Устрем Холдинг“ АД, гр. София, регистрирано в България с предмет на дейност инвестиции в областта на производството на метални изделия, инвестиции в електротехниката, инвестиции в селското стопанство и хранително-вкусовата промишленост.

През 2017 г. Холдингът е изключил от консолидацията дъщерните си дружества „Винпром“ АД – гр. Велико Търново, „Дионисий“ АД – гр. Никопол, „Емос“ АД – гр. Ловеч и „Устрем“ ООД – гр. Свищов, поради продажбата на притежаваните акции в капиталите им от дъщерното дружество „Устрем Холдинг“ АД и загубване на контрола върху дейността им.

Към 31 декември 2017 г. в дружествата на „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД работят 2 служители на трудов договор.

Отчетите на дружеството-майка и на дружествата, включени в консолидацията са изготвени към 31 декември 2017 г.

Настоящият годишен консолидиран финансов отчет е одобрен от Съвета на директорите на дружеството на 15 януари 2018 г.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.**
1.1. Собственост и управление на дружеството-майка

„Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД е публично дружество съгласно българския Закон за публично предлагане на ценни книжа. Акциите на дружеството се търгуват на официалния сегмент на Българска фондова борса АД, гр. София.

Дружеството-майка е с едностепенна система на управление със Съвет на директорите, който към 31 декември 2017 г. е в състав:

Камен Мариянов Михайлов
Господин Стоянов Динев
Йордан Йорданов Нотев

Председател
Изпълнителен член
Член

Дружеството-майка се представлява от изпълнителния директор Господин Динев.

Акционери, притежаващи над 5% от капитала на дружеството-майка към 31 декември 2017 г.:

Селена Холдинг АД 24.96%

1.2. Структура на групата

Структурата на групата включва „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД като дружество-майка и посочените по-долу дъщерни дружества:

Наименование на дъщерното дружество	31.12.2017 г. % на участието	31.12.2016 г. % на участието
„Устрем Холдинг“ АД *	97.89	65.33
„Имоти-С“ АД *	97.07	96.62
„Перун“ АД (преобразувано)	0.00	0.00
„Блатца“ АД (преобразувано)	0.00	0.00
„Устрем“ ООД *	0.00	52.93
„Емос“ АД *	0.00	55.05
„Дионисий“ АД *	0.00	45.07
„Винпром“ АД *	0.00	62.51

* ефективен процент на участие

Промяната в размера на участието на дружеството-майка в „Устрем Холдинг“ АД се дължи на увеличение на капитала на дъщерното дружество чрез апортна вноска на недвижими имоти от друго дъщерно дружество „Имоти-С“ АД. В резултат на непаричната вноска е увеличен капитала на „Устрем Холдинг“ АД с 1 023 900 бр. акции с номинална стойност 1 лв всяка, които са записани изцяло по емисионна стойност от 1 лв всяка от „Имоти-С“ АД. Увеличението на капитала е вписано в Търговския регистър към Агенцията по вписванията на 01.02.2017 г.

На 24.07.2017 г. „Имоти-С“ АД закупува още 1 000 000 бр. обикновени налични поименни акции с право на глас всяка с номинална стойност 1 лев, представляващи 25.13% от капитала на „Устрем Холдинг“ АД, с което участието на „Имоти-С“ АД в капитала на „Устрем Холдинг“ АД се увеличава на 50.86%.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ

към 31 декември 2017 г.

„Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД притежава косвен контрол върху „Винпром“ АД, „Емос“ АД, „Дионисий“ АД и „Устрем“ ООД, дъщерни дружества на „Устрем Холдинг“ АД, загубен след продажбата им, съответно на 12.04.2017 г. за „Винпром“ АД, „Дионисий“ АД и „Устрем“ ООД и на 27.07.2017 г. за „Емос“ АД.

Дружеството-майка и дъщерните дружества извършват своята дейност на територията на Република България.

2. Основни положения от счетоводната политика на групата

2.1. База за изготвяне на консолидирания годишен финансов отчет

Консолидираният финансов отчет на групата „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД е изготвен във всички съществени аспекти в съответствие с всички Международни стандарти за финансови отчети (МСФО), издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), които се състоят от стандарти за финансови отчети и от тълкувания на Комитета за разяснения на МСФО (КРМСФО), одобрени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС), и Международните счетоводни стандарти и тълкуванията на Постоянния комитет за разясняване (ПКР), одобрени от Комитета по Международни счетоводни стандарти (КМСС), които ефективно са в сила на 1 януари 2017 г., които са приети от Комисията на Европейския съюз и са приложими в България. Отчетната рамка на МСФО, приети от Европейския съюз по същество е определената национална счетоводна база МСС, притета със Закона за счетоводството, влязъл в сила от 1 януари 2016 г., и дефинирана в т.8 от Допълнителните разпоредби.

За текущата финансова година дружествата от групата на „Северкооп-Гъмза Холдинг“ са приели всички нови и/или ревизирани стандарти и тълкувания, издадени от Съвета по Международни счетоводни стандарти (СМСС) и респ. от Комитета за разяснения на МСФО, които са били уместни за неговата дейност.

От възприемането на тези стандарти и/или тълкувания, в сила за годишни периоди започващи на 1 януари 2017 г., не са настъпили промени в счетоводната политика, освен някои нови и разширяването на вече установени оповестявания, без това да доведе до други промени - в класификацията или оценката на отделни отчетни обекти и операции.

Тези стандарти и тълкувания включват:

□ МСС 7 (променен) Отчет за паричните потоци - относно инициатива за оповестявания (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – приет от ЕК). Промяната изисква допълнително оповестяване и пояснения да бъдат направени относно промените в пасивите на дружеството във връзка с: (а) промени от финансиращата дейност в резултат на операции, водещи до промени в паричните потоци; или (б) от промени в резултат на непарични трансакции като придобивания и освобождавания, начислявания на лихви, ефекти от курсови разлики, промени в справедливите стойности, и други подобни. Промени във финансови активи би следвало да се включат в това оповестяване, ако произтичащи от това парични потоци са представени към финансиращата дейност. Ръководството е направило проучване и е определило, че не се налага изготвянето на допълнителни разширени оповестявания, свързани с нетния дългов капитал, вкл. и управлението му, доколкото дружествата се финансират изцяло с генерираните от дейността им нетни парични потоци и не ползват дългови финансови инструменти, вкл. заеми за финансиране на стопанската си дейност;

□ МСС 12 (променен) Данъци върху дохода (в сила за годишни периоди, започващи на или след 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК) – относно признаването на отсрочени данъчни активи за нереализирани загуби.

□ МСФО 10 (променен) Консолидирани финансови отчети и МСС 28 (променен) Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия - относно продажба или вноска на активи между инвеститор и негово асоциирано или съвместно предприятие (не е определена дата за влизане в сила, но ще се счита, че прилагането на тази редакция е в съответствие с МСФО).

Към датата на одобряване за издаване на този финансов отчет са издадени, но не са все още в сила (и/или не са приети от ЕК) за годишни финансови периоди, започващи на 1 януари 2017 г. нови стандарти, променени стандарти и тълкувания, които не са били приети за по-ранно приложение от дружеството. От тях ръководството е преценило, че следните биха имали потенциален ефект в бъдеще за промени в счетоводната политика и финансовите отчети на дружеството на консолидирана основа за следващи периоди:

□ МСФО 9 Финансови инструменти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е нов стандарт за финансовите инструменти. Крайното му предназначение е да замести изцяло МСС 39. МСФО 9 въвежда изискване класификацията на финансовите активи да бъде правена на база бизнес модела на предприятието за тяхното управление и на характеристиките на договорените парични потоци на съответните активи. Определя само две основни категории оценки – по амортизируема и по справедлива стойност. Новите правила ще доведат до промени основно в отчитането на финансови активи като дългови инструменти и на финансови пасиви приети за отчитане по справедлива стойност през текущите печалби и загуби (за кредитния риск). Особеност при класификацията и на оценъчния модел за финансовите активи по справедлива стойност е добавената категория – с оценка по справедлива стойност през другия всеобхватен доход (за някои дългови и капиталови инструменти). Фаза 2 Счетоводно отчитане на хеджирането – въвежда нов модел за счетоводно отчитане на хеджирането.

Фаза 3 Методология на определяне на обезценката - промяната предлага приложение на модела на „очаквана загуба”. Съгласно този модел всички очаквани загуби на един амортизируем финансов инструмент (актив) се признават на три етапа, в зависимост от промяната на кредитното му качество, а не само при изкристализирането на събитие, както е в сегашния модел по МСС 39. Трите етапа са: при първоначалното признаване на финансовия актив – обезценка за 12-месечен период или за целия живот на актива; и съответно - при настъпването на фактическа обезценка. Те определят и как да се измерват загубите от обезценка и респ. прилагането на ефективния лихвен процент.

□ МСФО 9 (променен) – Финансови инструменти – относно случаи компенсации при предсрочно погасяване (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).

□ МСФО 7 (променен) Финансови инструменти: Оповестявания – относно облекчението за преизчислението на сравнителни периоди и свързаните с тях оповестявания при прилагането на МСФО 9 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК).

□ МСФО 15 Приходи по договори с клиенти (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. - приет от ЕК). Този стандарт е изцяло нов стандарт. Той въвежда цялостен комплекс от принципи, правила и подходи за признаването, отчитането и оповестяването на информация относно вида, сумата, периода и несигурностите във връзка с приходите и паричните потоци, произхождащи от договори с контрагенти. Стандартът ще замени действащите до този момент стандарти свързани с признаването на приходи, основно МСС 18 и МСС 11 и свързаните с тях тълкувания. Водещият принцип на новият стандарт е в създаването на модел от стъпки, чрез който определянето на параметрите и времето на прихода са съизмерими спрямо задължението на всяка от страните по сделката помежду им. Ключовите компоненти са: а) договори с клиенти с търговска същност и оценка на вероятността за събиране на договорените суми от страна на предприятието съгласно условията на дадения договор; б) идентифициране на отделните задължения за изпълнение по договора за стоки или услуги - отграничаемост от останалите поети ангажименти по договора, от които

клиентът би черпил изгоди; в) определяне на цена на сделката – сумата, която предприятието очаква, че има право да получи срещу прехвърлянето на съответната стока или услуга към клиента – особено внимание се отделя на променливия компонент в цената, финансовия компонент, както и на компонента, получаван в натура; г) разпределение на цената на операцията между отделните задължения за изпълнение по договора – обичайно на база самостоятелната (индивидуалната) продажна цена на всеки компонент; и д) моментът или периодът на признаване на прихода – при успешното изпълнение на задължение по договор чрез трансфериране на контрола върху обещаната стока или услуга, било то в даден момент или за определен период във времето. Направени са пояснения а) за идентифициране на задължения за изпълнение на базата на конкретни обещания за доставката на стоки или услуги; б) за идентифициране дали дружеството е принципал или агент при предоставянето на стоки или услуги и в) при трансфера на лицензии. Въвеждането на този стандарт може да доведе до по-съществени следните промени: а) при комплексни договори, с обвързани продажби на стоки и услуги – ще е необходимо ясно разграничаване между стоките и услугите на всеки компонент и условие по договора; б) вероятност за промяна на момента на признаване на продажбата; в) увеличаване на оповестяванията; и г) въвеждане на допълнителни правила за признаването на приходи от определен тип договори – лицензии; консигнации; еднократно събирани предварителни такси; гаранции и др. под. Стандартът допуска както пълно ретроспективно приложение, така и модифицирано ретроспективно приложение, от началото на текущия отчетен период, с определени оповестявания за предходните периоди. Ръководството е направило проучване и е определило, че промените в новия стандарт не биха оказали влияние върху стойностите и класификацията на активите и пасивите, операциите и резултатите от дейността му по отношение на неговите приходи от дейността и/или вземанията му, доколкото не се очаква промяна в бизнес модела, нито промяна във времевия хоризонт на прехвърляне на контрола към клиента от оказваните от дружеството услуги или отчитането на продажбите на стоки;

■ МСФО 16 Лизинг (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК). Този стандарт е с изцяло променена концепция. Той въвежда нови принципи за признаване, измерване и представяне на лизинги с цел да осигури по-достоверно и адекватно представяне на тези сделки както за лизингополучателя, така и за лизингодателя. Стандартът ще замени действащия до този момент стандарт свързан с лизингите - МСС 17.

Допълнително, за посочените по-долу нови стандарти, променени стандарти и приети тълкувания, които са издадени, но все още не са в сила към 1 януари 2017 г. ръководството е проучило възможния им ефект и е определило, че те не биха имали ефект върху счетоводната политика, респ. активите, пасивите, операциите и резултатите на дружеството поради това, че то не разполага/оперира с такива обекти и/или не реализира подобни сделки и трансакции.

Тези стандарти, променени стандарти и тълкувания включват:

■ МСФО 2 (променен) Плащане на базата на акции – Класификация и оценяване на трансакциите базирани на плащания с акции (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е приет от ЕК).

■ МСФО 4 (променен) Застрахователни договори (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – приет от ЕК).

■ Подобрения в МСФО Цикъл 2014-2016 (м. декември 2016 г.) - подобрения в МСФО 12 (в сила за годишни периоди от 01.01.2017 г. – не е приет от ЕК), МСФО 1 и МСС 28 (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не са приети от ЕК).

■ Подобрения в МСФО Цикъл 2015-2017 (м. декември 2017 г.) - подобрения в МСС 23, МСС 12 и МСФО 3 във връзка с МСФО 11 (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не са приети от ЕК).

■ КРМСФО 22 (променен) – Сделки с чуждестранна валута и авансови плащания (в сила за годишни периоди от 01.01.2018 г. – не е прието от ЕК).

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.**

□ КРМСФО 23 (променен) – Несигурности при третирането на данъци върху дохода (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е прието от ЕК).

□ МСС 28 (променен) – Инвестиции в асоциирани и съвместни предприятия – относно дългосрочни участия в асоциирани и съвместни предприятия (в сила за годишни периоди от 01.01.2019 г. – не е приет от ЕК).

□ МСС 40 (променен) – Инвестиционни имоти – относно трансфери на инвестиционни имоти (в сила за годишни периоди от 01.07.2018 г. – не е приет от ЕК).

2.2. Приложима мерна база

Настоящият консолидиран финансов отчет е изготвен при спазване на принципа на историческата цена, модифициран в определени случаи с преоценката на някои активи и пасиви до тяхната справедлива стойност към края на отчетния период, доколкото това се изисква от съответните счетоводни стандарти и тази стойност може да бъде достоверно установена. Всички подобни отклонения от принципа на историческата цена са посочени при оповестяване на счетоводната политика на съответните места по-нататък. Всички данни за 2017 г. и за 2016 г. са представени в хил. лв., освен ако на съответното място не е посочено друго.

2.3. Оценяване по справедлива стойност

Някои счетоводни стандарти дават възможност за приемане на подход за първоначално и последващо оценяване на определени активи и пасиви по тяхната справедлива стойност. За някои финансови активи и пасиви счетоводните стандарти изискват заключителна оценка по справедлива стойност. Справедливата стойност е цената, която би била получена при продажбата на актив или платена при прехвърлянето на пасив в обичайна сделка между пазарни участници към датата на оценяване. Тази стойност следва да се определя на основния пазар за дружеството от Групата, или при липсата на такъв, на най-изгодния, до който то има достъп към тази дата. Справедливата стойност на пасив отразява риска от неизпълнение на задължението. Когато е възможно, дружеството оценява справедливата стойност на един актив или пасив, използвайки борсовите цени на активния пазар, на който той се котира. Пазарът се счита за активен, ако сделките за този актив или пасив се извършват с достатъчна честота и обем, така че се осигурява непрекъсната ценова информация. Ако няма борсова цена на активен пазар, Групата използва техники за оценяване, като максимално използва подходящи наблюдаеми входящи данни и свежда до минимум използването на ненаблюдаемите. Избраната техника на оценяване обхваща всички фактори, които пазарните участници биха взели в предвид при ценообразуването на сделката. Концепцията за справедливата стойност предполага реализиране на финансовите инструменти чрез продажба. В повечето случаи обаче, особено по отношение на текущите търговски вземания и задължения, както и предоставените кредити, дружеството очаква да реализира тези финансови активи и пасиви чрез тяхното цялостно обратно изплащане или погасяване във времето. Затова те се представят по тяхната номинална или амортизируема стойност в консолидирания финансов отчет. Голямата част от финансовите активи и пасиви са краткосрочни по своята същност, поради това тяхната справедлива стойност е приблизително равна на балансовата им стойност.

Ръководството на дружеството-майка счита, че при съществуващите обстоятелства представените в консолидирания отчет за финансовото състояние оценки на финансовите активи и пасиви са възможно най-надеждни, адекватни и достоверни за целите на финансовата отчетност.

2.4. Принципи на консолидацията

Консолидираният финансов отчет включва финансовите отчети на дружеството-майка и дъщерните дружества, изготвени към 31 декември 2017 г., която дата е датата на финансовата година на Групата. При консолидацията е прилаган подходът на “икономическо предприятие”, като за оценката на неконтролиращото участие при бизнес-комбинации и други форми на придобивания на дъщерни дружества е избран методът на “пропорционален дял в нетните активи”.

Финансовите отчети на дъщерните дружества за целите на консолидацията са изготвени за същия отчетен период, както този на дружеството-майка и при прилагане на единна счетоводна политика.

2.4.1. Консолидация на дъщерни дружества

В консолидирания финансов отчет отчетите на включените дъщерни дружества са консолидирани на база на метода “пълна консолидация”, ред по ред, като е прилагана унифицирана за съществените обекти счетоводна политика. Инвестициите на дружеството-майка са елиминирани срещу дела в собствения капитал на дъщерните дружества към датата на придобиване. Вътрешно-груповите операции и разчети са напълно елиминирани, вкл. нереализираната вътрешногрупова печалба или загуба. Отчетен е и ефектът на отсрочените данъци при тези елиминиращи консолидационни записвания.

Дяловете на трети лица в дъщерните дружества, извън тези на акционерите на дружеството-майка, са посочени самостоятелно в консолидирания отчет за финансовото състояние, консолидирания отчет за всеобхватния доход и отчета за промените в собствения капитал като “неконтролиращо участие”. Неконтролиращото участие съдържа: а) сумата на дела на акционерите (съдружниците) - трети лица към датата на консолидацията за първи път в справедливата стойност на всички разграничими придобити активи, поети пасиви и условните задължения на всяко от съответните дъщерни дружества, определена (на база дела) чрез пропорционалния метод, и б) изменението на сумата на дела на тези лица в собствения капитал на всяко от съответните дъщерни дружества от първата им консолидация до края на текущия отчетен период.

2.4.2. Придобиване на дъщерни дружества

При придобиване на дъщерно дружество (предприятие) от Групата при бизнес-комбинации се използва методът на придобиване (покупко-продажба). Прехвърленото възнаграждение включва справедливата стойност към датата на размяната на предоставените активи, възникналите или поети задължения и на издадените инструменти на собствен капитал от придобиващото дружество, в замяна на получаването на контрола над придобиваното дружество. Тя включва и справедливата стойност на всеки актив или пасив, който се явява резултат от споразумение за възнаграждение под условие. Преките разходи, свързани с придобиването, се признават като текущи за периода, в който те са извършени, с изключение на разходите за емисия на дългови или инструменти на собствения капитал, които се признават като компонент на собствения капитал.

Всички придобити разграничими активи, поети пасиви и условните задължения в бизнес-комбинацията, се оценяват първоначално по тяхната справедлива стойност към датата на размяната. Всяко превишение на сбора от прехвърленото възнаграждение (оценено по справедлива стойност), сумата на неконтролиращото участие в придобиваното предприятие и, при придобиване на етапи, справедливата стойност на датата на придобиване на по-рано притежаваното капиталово участие в придобиваното предприятие, над придобитите разграничими активи и поети пасиви на придобиващото дружество, се третира и признава като репутация. Ако дялът на придобиващото дружество в справедливата стойност на нетните придобити разграничими активи надвишава цената на придобиване на бизнес-комбинацията, това превишение се признава незабавно в консолидирания отчет за

доходите на Групата в статията “печалби/(загуби) от придобиване на/(освобождаване от) дъщерни дружества”. Всяко неконтролиращо участие при бизнес комбинация се оценява на база метода “пропорционален дял в нетните активи” на придобиваното дружество.

Когато бизнес комбинацията по придобиването на дъщерно дружество се осъществява на етапи, на датата на придобиване всички предишни инвестиции, държани от придобиващия, се преоценяват до справедлива стойност, като получените ефекти от тази преценка се признават в текущата печалба или загуба на Групата, съответно към “финансови приходи” и “финансови разходи” или „печалби/(загуби) от асоциирани и съвместни дружества”, вкл. всички предишно отчетени ефекти в другите компоненти на всеобхватния доход се рециклират.

2.4.3. Продажба на дъщерни дружества

При продажба или друга форма на загуба (трансфер) на контрол върху дъщерно дружество:

- Отписват се активите и пасивите (вкл. ако има принадлежаща репутация) на дъщерното дружество по балансова стойност към датата на загубата на контрол;
- Отписва се неконтролиращото участие в това дъщерно дружество по балансова стойност в консолидирания отчет за финансовото състояние към датата на загубата на контрола, вкл. всички компоненти на друг всеобхватен доход, свързани с тях;
- Признава се полученото възнаграждение по справедлива стойност от сделката, събитието или операцията, довела до загубата на контрол;
- Рекласифицират се към “печалби или загуби за годината” или се трансферират директно към натрупани печалби всички компоненти на собствения капитал, представляващи нереализирани доходи или загуби – съгласно изискванията на съответните МСФО, под чиито правила попадат тези компоненти на собствения капитал;
- Признава се всяка резултатна разлика като “печалба или загуба от освобождаване (продажба) на дъщерно дружество” в консолидирания отчет за всеобхватния доход, принадлежаща на дружеството-майка.
- Останалите за държане дялове, формиращи инвестиции в асоциирани, съвместни дружества или инвестиции на разположение и за продажба, се оценяват първоначално по справедлива стойност към датата на продажбата и в следствие се оценяват по реда на приетата от Групата счетоводна политика.

Методът на придобиване (покупко-продажба) се прилага и при операции за обединение и/или реструктуриране на предприятия под общ контрол спрямо предприятия от Групата, в случай че те се явяват преки придобивания от позицията на дружеството-майка.

2.4.4. Сделки с неконтролиращото участие

Операциите с неконтролиращото участие се третират от Групата като сделки с лица, притежаващи инструменти на общия собствен капитал на Групата. Ефектите от продажби на дялове на дружеството-майка, без загуба на контрол, към притежатели на неконтролиращи участия не се третират като компоненти на текущата печалба или загуба на Групата, а като движения директно в компонентите на собствения ѝ капитал, обикновено към компонента-резерв „неразпределена печалба”. И обратно, при покупки от дружеството-майка без придобиване на контрол на допълнителни дялове от участието на притежатели на неконтролиращи участия всяка разлика между платената сума и съответния придобит дял от балансовата стойност на нетните активи на дъщерното дружество се признава също директно в консолидирания отчет за собствения капитал, обикновено към компонента-резерв „неразпределена печалба”.

Когато Групата престане да притежава контрол, съвместен контрол и значително влияние, всяка оставаща малцинствена инвестиция като дял в капитала на съответното

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.**

дружество се преоценява по справедлива стойност, като разликата до балансовата стойност се признава в текущата печалба или загуба, като съответно всички суми преди признати в други компоненти на всеобхватния доход се отчитат така както при операция на директно освобождаване на всички асоциирани с първоначалната инвестиция (в дъщерното, съвместното или асоциираното дружество) компоненти.

2.4.5. Консолидация на асоциирани и съвместни дружества

За включването на асоциираните и съвместни дружества в консолидирания финансов отчет е приложен методът на собствения капитал, според който инвестицията на дружеството-майка в него първоначално се отчита по цена на придобиване (себестойност), а впоследствие се преизчислява, за да отрази промените на дела на инвеститора (конкретно – дружеството-майка) в нетните активи на асоциираните и съвместни дружества след придобиването. Инвестицията на Групата в асоциираните и съвместни дружества включва и репутациите, идентифицирани при придобиването им, нетно от всяка призната обезценка.

Печалбата или загубата след придобиването за Групата (чрез дружеството-майка) от асоциираните и съвместните дружества, за съответния отчетен период, представлява нейния дял в нетните им финансови резултати (след данъци) от тяхната стопанска дейност за този период, който дял се признава и представя на отделен ред в консолидирания отчет за всеобхватния доход. Аналогично, дялът на Групата в измененията след придобиването на другите компоненти на всеобхватния доход на асоциираните и съвместни дружества (предприятия), също се признава и представя като движение в другите компоненти на всеобхватния доход в консолидирания отчет за всеобхватния доход, съответно консолидираните резерви на Групата в отчета за измененията в собствения капитал. Групата признава своя дял в загуби на асоциираните и съвместни дружества до размера на нейната инвестиция, в т.ч. и предоставените им вътрешни заеми, освен ако тя не е поела определени задължения или плащания от името на асоциираното или съвместно дружество.

Вътрешните разчети между Групата и асоциираните и съвместни дружества не се елиминират. Нереализираната печалба или загуба от сделки между тях се елиминира до процента на груповото участие в асоциираните и съвместни дружества, като включително се проверява за обезценка в случаите на загуба. Отчита се и ефектът на отсрочените данъци при тези консолидационни процедури.

2.5. Сравнителни данни

Съгласно българското счетоводно законодателство и регламентираните за приложение МСС, финансовата година приключва към 31 декември и търговските дружества са длъжни да представят годишни финансови отчети към същата дата, заедно със сравнителни данни към тази дата за предходната година. В случай че дружеството е извършило промени в счетоводната си политика, които са приложени ретроспективно или ако е извършило преизчисления или рекласификации на отделни пера, то представя сравнителни данни за два предходни отчетни периода в отчета за финансовото състояние и съответстващите му пояснителни приложения както следва:

- а) към края на предходния отчетен период;
- б) към началото на най-ранния сравним период.

В останалите елементи на финансовия отчет и съответстващите им пояснителни сведения сравнителната информация се представя само към края на предходния отчетен период.

За 2017 г. не са направени ретроспективни преизчисления и рекласификации в сравнителната информация за 2016 г.

2.6. Счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки

Приложението на МСС изисква от ръководството на дружеството да направи някои счетоводни предположения и приблизителни счетоводни оценки при изготвяне на годишния финансов отчет и при определяне на стойността на някои от активите, пасивите, приходите, разходите и условните активи и пасиви. Всички те са извършени на основата на най-добрата преценка, която е направена от ръководството към датата на изготвяне на финансовия отчет. Действителните резултати биха могли да се различават от представените в настоящия финансов отчет оценки.

2.7. Функционална валута и валута на представяне

Функционалната валута на дружеството е валутата, в която се извършват основно сделките в страната, в която то е регистрирано. Това е българският лев, който съгласно местното законодателство е с фиксиран курс към еврото при съотношение 1 евро = 1.95583 лв. БНБ определя обменните курсове на българския лев към другите чуждестранни валути използвайки курса на еврото към съответната валута на международните пазари. При първоначално признаване, сделка в чуждестранна валута се записва във функционалната валута като към сумата в чуждестранна валута се прилага обменният курс към момента на сделката или събитието. Паричните средства, вземанията и задълженията, деноминирани в чуждестранна валута се отчитат във функционалната валута като се прилага обменния курс, публикуван от БНБ за всеки работен ден. Към 31 декември те се оценяват в български лева, като се използва заключителния обменен курс на БНБ към датата на финансовия отчет. Ефектите от курсовите разлики, свързани с уреждането на сделки в чуждестранна валута, или отчитането на сделки в чуждестранна валута по курсове, които са различни, от тези, по които първоначално са били признати, се включват в отчета за всеобхватния доход в периода на възникването им.

Валутата на представяне във финансовите отчети на дружеството също е българският лев.

2.8. Управление на финансовите рискове

В хода на обичайната си дейност дружеството може да бъде изложено на различни финансови рискове, най-важните, от които са: пазарен (включващ валутен риск, риск от промяна на справедливата стойност и ценови риск), кредитен риск, ликвиден риск и риск на лихвено-обвързани парични потоци. Финансовите рискове текущо се идентифицират, измерват и наблюдават с помощта на различни контролни механизми, за да се определят адекватни наемни възнаграждения, цената на привлечените заеми и да се оценят адекватно формите на поддържане на свободните ликвидни средства, без да се допуска неоправдана концентрация на даден риск.

2.9. Дефиниция и оценка на елементите на консолидирания отчет за финансовото състояние

2.9.1. Дълготрайни материални активи

Дълготрайните материални активи собственост на предприятията от Групата са оценени по цена на придобиване, образувана от покупната им стойност и допълнителните разходи, извършени по придобиването им и намалени с размера на начислената амортизация и евентуалните обезценки. Групата е определила стойностен праг от 700 лв., под който придобитите активи независимо, че притежават характеристиката на дълготраен актив, се изписват като текущ разход в момента на придобиването им. Последващите разходи, които водят до подобрение в състоянието на актива над първоначално оценената стандартна

ефективност или до увеличаване на бъдещите икономически изгоди, се капитализират в стойността на актива. Всички други последващи разходи се признават текущо в периода, в който са направени.

Преносните стойности на дълготрайните материални активи подлежат на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелствата, които показват, че тази стойност би могла да се отличава трайно от възстановимата им стойност. Ако са налице такива индикатори, че приблизително определената възстановима стойност е по-ниска от тяхната преносна стойност, то последната се коригира до възстановимата стойност на активите. Загубите от обезценка се отчитат в отчета за всеобхватния доход, освен ако за дадения актив не е формиран преоценъчен резерв. Тогава обезценката се третира като намаление на този резерв, освен ако тя не надхвърля неговия размер, като тогава превишението се включва като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Дълготрайните материални активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от тази група се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно към „други приходи от дейността“ в отчета за всеобхватния доход. Частта от компонентата „преоценъчен резерв“, отнасяща се за продадения актив, се прехвърля директно към компонента „неразпределена печалба“ в отчета за промените в собствения капитал.

2.9.2. Нематериални активи

Други нематериални активи

Нематериалните активи са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване, намалена с натрупаната амортизация и загубите от обезценка. Нематериалните активи основно включват права върху интелектуална собственост и програмни продукти.

Балансовата стойност на нематериалните активи подлежи на преглед за обезценка, когато са налице събития или промени в обстоятелства, които посочват, че балансовата стойност бе могла да надвишава възстановимата им стойност. Тогава обезценката се включва като разход в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Нематериалните активи се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи икономически изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на „нематериалните активи“ се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно към „други приходи от дейността“ на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Репутация

Репутацията представлява надвишението на цената на придобиване (предоставеното възнаграждение) над справедливата стойност на дела на Групата в нетните разграничими активи на придобитото дружество към датата на придобиването (бизнес комбинацията). В консолидирания финансов отчет тя първоначално се оценява по цена на придобиване (себестойност), а последващо - по цена на придобиване минус натрупаните загуби от обезценки. Репутацията не се амортизира.

Репутацията, възникнала при придобиване на дъщерно предприятие се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние към групата на “нематериалните активи”, а тази възникнала при придобиване на съвместни и асоциирани дружества (предприятие) е инкорпорирана в общата стойност на инвестицията и се посочва към групата на “инвестициите в съвместни предприятия”или съответно в “инвестициите в асоциирани предприятия”.

**ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.**

Репутацията по придобиването на дъщерни предприятия се тества задължително за обезценка поне веднъж годишно. Загубите от обезценки на репутацията не се възстановяват в последствие. Печалбите или загубите от продажба (освобождение) на дадено дъщерно дружество от Групата включва и балансовата стойност на репутацията, приспадащата се за продаденото (освободеното) дружество.

Загубите от обезценка на репутацията се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход към позицията “обезценка на нетекущи активи”.

2.9.3. Инвестиционни имоти

Инвестиционни имоти са тези имоти, които дългосрочно се държат от Групата за доходи от наеми и/или заради вътрешното увеличение на тяхната стойност. Те са представени в консолидирания отчет за финансовото състояние по тяхната справедлива стойност. Печалбите или загубите от промените в справедливата стойност на инвестиционните имоти се отчитат в консолидирания отчет за всеобхватния доход към статия “други приходи/(разходи) от дейността” за периода, през който са възникнали. Реализираните приходи от инвестиционни имоти се представят в същата статия от консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Инвестиционните имоти се отписват от консолидирания отчет за финансовото състояние, когато се извадят трайно от употреба и не се очакват от тях бъдещи стопански изгоди или се продадат. Печалбите или загубите от продажби на отделни активи от групата на “инвестиционни имоти” се определят чрез сравняването на приходите от продажбата и балансовата стойност на актива към датата на продажбата. Те се посочват нетно, към статията “други приходи/(разходи) от дейността” в консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Трансфери от и към групата “инвестиционните имоти” се правят, когато има промяна във функционалното предназначение и употребата на даден имот. В случай на прехвърляне от “инвестиционни имоти” към “имоти за използване в собствената дейност” активът се завежда в новата си група по намерена историческа цена, която представлява справедливата му стойност към датата на прехвърлянето. Обратно, когато от “имоти за използване в собствената дейност” има прехвърляне към “инвестиционни имоти”, активът се оценява по справедливата му стойност към датата на прехвърлянето, като разликата до балансовата му стойност се представя като компонент на консолидирания отчет за всеобхватния доход (в други компоненти на всеобхватния доход) и се представя към “преоценъчен резерв” в отчета за промените в собствения капитал.

2.9.4. Амортизация на дълготрайните активи

Амортизациите на дълготрайните материални и нематериални активи в Групата се начисляват на линейна база за срока на полезен живот на съответните активи. Амортизирането на активите започва от месеца, следващ месеца на придобиването на актива или въвеждането му в експлоатация. Полезният живот по групи активи е съобразен с физическото износване, спецификата на оборудването, бъдещите намерения за употреба и с предполагаемото морално остаряване.

Срокът на годност по групи активи е както следва:

- компютри, компютърно оборудване и софтуер – 2 г.
- превозни средства – 4 г.
- стопански инвентар и други – 7 г.

Определените срокове на полезен живот на дълготрайните материални и нематериални активи се преглеждат от ръководството на дружеството в края на всеки отчетен период и при

установяване на значителни отклонения спрямо бъдещите очаквания за срока на използването на активите, същият се коригира перспективно.

2.10. Инвестиции в асоциирани и други предприятия

Инвестициите, представляващи акции в асоциирани и други дружества, са представени в консолидирания финансов отчет по цена на придобиване (себестойност), която представлява справедливата стойност на възнаграждението, което е било платено, включително преките разходи по придобиване на инвестицията, намалена с натрупаната обезценка.

Асоциирано предприятие е предприятие, в което инвеститорът упражнява значително влияние, но което не представлява нито дъщерно, нито смесено предприятие на инвеститора. Значителното влияние се изразява в правото на участие при вземането на решения, свързани с финансовата и оперативната дейност на предприятието, в което е инвестирано, но не и контрол върху тази дейност. Обикновено значително влияние се упражнява, когато инвеститорът притежава 20 или повече процента от гласовете в предприятието, в което е инвестирано.

„Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД (дружество-майка) отчита инвестициите си в асоциирани предприятия в индивидуалните и консолидираните си отчети като налични за продажба финансови активи.

Дружеството отчита инвестициите си в други предприятия по справедлива стойност като „Финансови активи на разположение за продажба“, като финансови активи, които не могат да се класифицират в групите „Финансови активи, държани за търгуване“, „Инвестиции, държани до падеж“ и „кредити и вземания, възникнали първоначално в предприятието“.

Притежаваните от дружествата в Групата инвестиции в други дружества подлежат на ежегоден преглед за обезценка. При установяване на условия за обезценка, същата се признава в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината). За справедлива стойност на борсово търгуваните акции се приема последната борсова цена към 31.12.2017 г. За акциите на неборсово търгувани компании, Групата счита че е налице невъзможност за надеждно определяне на справедливата им стойност и тяхното последващо оценяване е по цена на придобиване.

При покупка и продажба на инвестиции в асоциирани дружества се прилага „датата на сключване“ на сделката.

Инвестициите се отписват, когато се прехвърлят правата, които произтичат от тях на други лица при настъпването на правните основания за това и по този начин се загубва контрола върху стопанските изгоди от съответния конкретен тип инвестиции. Печалбата/(загубата) от продажбата им се представя съответно към „финансови приходи“ или „финансови разходи“ в отчета за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината).

Приходите от дивиденди, свързани с дългосрочните инвестиции се признават като текущи приходи и се представят в отчета за всеобхватния доход към статията „Приходи от лихви, дивиденди и операции с инвестиции“.

Асоциирано дружество за „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД е „Лотос“ АД (в несъстоятелност). Холдингът преустановява прилагането на метода на собствения капитал поради загубата на значително влияние върху обявеното в несъстоятелност предприятие. Инвестицията в „Лотос“ АД (в несъстоятелност) е отчетена по себестойност, която съгласно МСС 28 е балансовата стойност на инвестицията при преустановяване на прилагането на метода на собствения капитал, т.е. нулева величина.

2.11. Материални запаси

Материалните запаси са оценени в консолидирания финансов отчет както следва:

- материали, суровини и стоки – по по-ниската от доставната себестойност (цена на

придобиване) и нетната им реализируема стойност;

- готова продукция и незавършено производство – по по-ниската от производствената себестойност и нетната реализируема стойност.

Разходите, които се извършват, за да доведат даден продукт от материалните запаси в неговото настоящо състояние и местонахождение, се включват в цената на придобиване (себестойността), както следва:

- материали, суровини и стоки – всички доставни разходи, които включват покупната цена, вносни мита и такси, транспортни разходи, невъзстановяеми данъци и други разходи, които допринасят за приваждане на материалите и стоките в готов за тяхното използване (реализация) вид;

- готова продукция и незавършено производство – всички необходими производствени разходи, които формират производствената себестойност, като в нея се включват преките разходи на материали и труд и приспадащата се част общопроизводствените разходи (променливи и постоянни), с изключение на административните разходи, курсовите разлики и разходите по привлечени финансови ресурси.

При употребата (продажбата) на материалните запаси се използва методът на средно-претеглената цена (себестойност).

Нетната реализируема стойност представлява приблизително определената продажна цена на даден актив в нормалния ход на стопанската дейност, намалена с приблизително определените разходи по довършването в търговски вид на този актив и приблизително определените разходи за реализация.

2.12. Вземания и задължения

Търговските вземания и задължения в лева са оценени по стойността на тяхното възникване.

Дружествата от Групата начисляват обезценка на търговските вземания, когато са налице обективни доказателства, че то няма да събере всички дължими суми при настъпване на техния падеж. Като индикатори за потенциална обезценка на търговските вземания дружествата считат настъпили значителни финансови затруднения на дебитора, вероятността дебиторът да встъпи в процедура по несъстоятелност или неизпълнение на договорените ангажименти от страна на контрагента и забава на плащанията. Обезценката се представя в консолидирания отчет за финансовото състояние като намаление на отчетната стойност на вземанията, а разходите от обезценката се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход като текущи разходи. Когато едно вземане е несъбираемо и за него има начислена обезценка, то се отписва за сметка на тази обезценка. Възстановяването на загуби от обезценка на търговски вземания се извършва през отчета за всеобхватния доход и се отчита като намаление на статията, в която преди това е била отразена обезценката.

2.13. Парични средства и еквиваленти

Паричните средства и еквиваленти включват касовите наличности, разплащателните сметки и депозитите в банки. Паричните средства в лева са оценени по номиналната им стойност, а паричните средства, деноминирани в чуждестранна валута - по заключителния курс на БНБ към 31 декември 2017 г.

За целите на съставянето на отчета за паричните потоци:

- паричните постъпления от клиенти и паричните плащания към доставчици са представени брутно, с включен ДДС (20%);

- лихвите по предоставените кредити на дъщерното дружество се включват като постъпления за инвестиционна дейност;

- платеният ДДС по покупки на дълготрайни активи от чуждестранни доставчици се посочва на ред "платени данъци", а при доставка на дълготрайни активи от страната се посочва на ред "плащания към доставчици" към паричните потоци от оперативна дейност, доколкото той участва и се възстановява заедно и в оперативните потоци на дружеството за съответния период.

2.14. Акционерен капитал и резерви

„Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД (дружеството-майка) е акционерно дружество и е задължено да регистрира в Търговския регистър определен размер на *акционерен капитал*, който да служи като обезпечение на вземанията на кредиторите. Акционерите отговарят за задълженията на дружеството до размера на своето акционерно участие в капитала и могат да претендират връщане на това участие само в производство по ликвидация или несъстоятелност. Основният капитал се представя по неговата номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация.

Съгласно изискванията на Търговския закон и устава дружеството-майка е длъжно да формира и резерв *„фонд Резервен“ (законови резерви)*, като източници на фонда могат да бъдат:

- най-малко една десета от печалбата, която се отделя, докато средствата във фонда достигнат една десета част от акционерния капитал или по-голяма част, определена по решение на Общото събрание на акционерите;

- средствата, получени над номиналната стойност на акциите при издаването им (премиен резерв);

- други източници, предвидени по решение на Общото събрание.

Средствата от фонда могат да се използват само за покриване на годишната загуба и на загуби от предходни години. Когато средствата във фонда достигнат определения в устава минимален размер, средствата над тази сума могат да бъдат използвани за увеличаване на акционерния капитал. Резервите могат да се използват само с решение на Общото събрание на акционерите, съгласно Търговския закон и Устава на дружеството.

2.15. Задължения към наети лица

2.15.1. Платен годишен отпуск

Съгласно Кодекса на труда правото на ползване на определения полагаем годишен отпуск се запазва и в случаите, когато не е използван в годината, за която се отнася. В съответствие с МСС 19 „Доходи на наети лица“ разхода за отпуски се начислява като разход и се признава като задължение към служителите в годината, за която се отнася.

2.15.2. Дефинирани доходи при пенсиониране

В съответствие с изискванията на Кодекса на труда, при прекратяване на трудовия договор на служител, придобил право на пенсия за осигурителен стаж и възраст, холдингът му изплаща обезщетение в двукратен размер на брутно трудово възнаграждение, ако натрупаният трудов стаж в дружеството е по-малък от десет години, или в шесткратен размер на брутно трудово възнаграждение, при натрупан трудов стаж в дружеството над десет последователни години.

Поради това, че няма достатъчно данни за надеждно определяне на размера на дължимите обезщетения, както и поради очакваните промени в нормативната уредба, в този консолидиран финансов отчет не е начислено задължение за изплащане на обезщетения на

наетите лица при пенсиониране.

2.16. Приходи и разходи

Приходите в Групата се признават на база принципа за начисляване и до степента, до която и по начина, по който стопанските изгоди се придобиват от Групата и респ. стопанските рискове се носят, както и доколкото приходите могат надеждно да се измерят.

При продажбите на продукция, стоки и материали приходите се признават, когато всички съществени рискове и ползи от собствеността преминават у купувача.

При предоставянето на услуги приходите се признават, отчитайки етапа на завършеност на сделката към края на отчетния период, ако този етап може да бъде надеждно измерен, както и разходите, извършени по сделката, и разходите за приключването ѝ.

Приходите се оценяват на база справедливата цена на продадените продукция, стоки и услуги, нетно от косвени данъци (акциз и данък добавена стойност) и предоставени отстъпки и работи.

Положителните и отрицателни разлики от промяна на валутни курсове, свързани с парични средства, търговски вземания и задължения, деноминирани в чуждестранна валута, се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината), когато възникнат, като се представят нетно към "други приходи/(разходи) от дейността".

Приходите от преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред "други приходи/(разходи) от дейността". В същата статия на консолидирания отчет се отчитат и реализираните приходи от предоставени инвестиционни имоти на оперативен лизинг.

При продажби на изплащане приходът се признава на датата на продажбата без инкорпорираните лихви.

Финансовите приходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход, когато възникнат, и се състоят от: приходи от лихви по предоставени заеми и срочни депозити, приходи от лихви по вземания по специални договори, приходи от лихви по просрочени вземания, приходи/печалби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба, в т.ч. дивиденди, нетна печалба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, приходи от операции по уреждане на дълг, печалба от оценка по справедлива стойност на инвестиции на разположение и за продажба, които са част от поетапно придобиване на дъщерно дружество. Те се представят отделно от финансовите разходи на лицевата страна на консолидирания отчет за всеобхватния доход.

Разходите в Групата се признават в момента на тяхното възникване и на база принципите на начисляване и съпоставимост (до степента, до която не би довело до признаване на актив или пасив, неотговарящ на определенията за активи и пасиви в Общата (концептуална) рамка към и в самите МСФО).

Разходите за бъдещи периоди се отлагат за признаване като текущ разход за периода, през който договорите, за които се отнасят, се изпълняват.

Загубите, възникнали в резултат на преценка на инвестиционни имоти до справедлива стойност, се представят в консолидирания отчет за всеобхватния доход (в печалбата или загубата за годината) на ред „други приходи/(разходи) от дейността“.

Финансовите разходи се включват в консолидирания отчет за всеобхватния доход, когато възникнат, като се посочват отделно от финансовите приходи и се състоят от: разходи за лихви по получени заеми, банкови такси по заеми и гаранции, нетна загуба от курсови разлики по заеми в чуждестранна валута, разходи/загуби от сделки с инвестиции в ценни книжа на разположение и за продажба, разходи от операции по уреждане на дълг, загуба от оценка по справедлива стойност на инвестиции на разположение и за продажба, които са част от поетапно придобиване на дъщерно дружество.

2.17. Данъци върху печалбата

Отсрочените данъци върху печалбата се определят чрез прилагане на балансовия метод за определяне на задължението относно всички временни разлики на всяко консолидирано дружество към датата на консолидирания финансов отчет, които съществуват между балансовите стойности и данъчните основи на отделните активи и пасиви, вкл. за породените от консолидационните корекции.

Отсрочените данъчни пасиви се признават за всички облагаеми временни разлики, с изключение на тези, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Отсрочените данъчни активи се признават за всички намаляеми временни разлики и за неизползваните данъчни загуби до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да бъде генерирана в бъдеще достатъчна облагаема печалба или да се проявят облагаеми временни разлики, от които да могат да се приспаднат тези намаляеми разлики, с изключение на разликите, породили се от признаването на актив или пасив, който към датата на стопанската операция не е повлиял върху счетоводната и данъчната печалба/(загуба).

Балансовата стойност на всички отсрочени данъчни активи се преглежда на всяка дата на баланса и се редуцират до степента, до която е вероятно те да се проявят обратно и да се генерира достатъчно облагаема печалба или проявяващи се през същия период облагаеми временни разлики, с които те да могат да бъдат приспаднати или компенсирани.

Отсрочените данъци, свързани с обекти, които са отчетени като други компоненти на всеобхватния доход или капиталова позиция в консолидирания отчет за финансовото състояние, също се отчитат директно към съответния компонент на всеобхватния доход или балансовата капиталова позиция.

Отсрочените данъчни активи и пасиви се оценяват на база данъчните ставки и основни, които се очаква да се прилагат за периода и типа операции, през които активите се очаква да се реализират, а пасивите - да се уредят (погасят), на база данъчните закони, които са в сила или с голяма степен на сигурност се очаква да са в сила, и по данъчни ставки на държавата, в чиято юрисдикция се очаква да се реализира съответният отсрочен актив или пасив.

Отсрочени данъчни активи на едно дружество от Групата се представят нетно срещу отсрочени данъчни пасиви на това дружество, когато то се явява за тях данъчния платец в съответната юрисдикция, и то тогава и само тогава, когато дружеството има законно право да извършва или получава нетни плащания на текущи данъчни задължения или вземания по данък върху дохода.

Съгласно българското данъчно законодателство за 2017 г. дружествата дължат корпоративен подоходен данък (данък от печалбата) в размер на 10 % върху облагаемата печалба, като за 2016 г. той също е бил 10 %. За 2018 г. данъчната ставка се запазва на 10 %.

2.18. Свързани лица

За целта на изготвянето на настоящия консолидиран финансов отчет предприятията се считат за свързани лица, когато едно от тях е в състояние да контролира другото или може да упражнява значително влияние върху другото в процеса на вземане на финансови и оперативни решения.

По извършените през периода сделки между свързани лица няма необичайни условия и отклонение от пазарните условия.

2.19. Доход на акция

Доходът на една акция се изчислява на основата на нетната печалба за периода и общия брой на обикновените поименни акции на дружеството.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.
3. Други приходи и печалби от дейността

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Приходи от продажба на недвижими имоти	978	30
Балансова стойност на продадените недвижими имоти	(709)	(8)
	269	22
Приходи от продажба на стоки, материали и скрап	34	8
Себестойност на продадените стоки, материали и скрап	(8)	(6)
	26	2
Приходи от продажба на търговско предприятие	3000	-
Балансова стойност на продаденото търговско предприятие, в т.ч.	2656	-
- балансова стойност на продадени земи, сгради и съоръжения	2340	-
- балансова стойност на прехвърлени вземания	366	-
- балансова стойност на прехвърлени задължения	(50)	-
Печалба от продажба на търговско предприятие	344	-
Приходи от наеми	214	318
Продажба на услуги	48	333
Приходи от финансираня	1	2
Приходи от отписване на задължения	16	-
Други приходи	6	40
Общо	924	717

4. Разходи за персонал

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Разходи за възнаграждения	487	1289
Разходи за осигуровки	92	225
Общо	579	1514

5. Други оперативни разходи

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Обезценка на вземания	1059	-
Отписани вземания	758	-
Обезценка на инвестиции в други предприятия	7	-
Други	39	55
Общо	1863	55

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.
6. Финансови приходи (разходи)

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Приходи от лихви	22	78
Положителни разлики от продажба на инвестиции	2223	-
Положителни курсови разлики	-	33
	2245	111
Разходи за лихви	-	17
Отрицателни курсови разлики	114	-
Отрицателни разлики от продажба на инвестиции	78	-
Други разходи	5	9
	197	26

Положителната разлика от продажба на инвестиции в размер на 2223 хил. лв е формирана, както следва:

1. През отчетната 2017 г. са продадени контролните участия в капитала на дъщерните дружества:
 - На 12.04.2017 г. е продадено участието в „Устрем“ ООД в размер на 10882 дяла, представляващи 80% от капитала му. Купувач е „Стара планина холд“ АД;
 - На 12.04.2017 г. е продадено участието в капитала на „Винпром“ АД в размер на 33492 броя обикновени поименни налични акции с номинална стойност 2 лева всяка. Купувач на акциите е „Стара планина холд“ АД;
 - На 27.07.2017 г. е продадено участието в капитала на „Емос“ АД в размер на 84058 броя обикновени поименни акции с номинална стойност 1 лев всяка. Купувач е „Спийд-макс“ ЕООД.
2. През 2017 г. са продадени инвестиции, държани за продажба в капиталите на „Юрий Гагарин“ АД и „Агрополихим“ АД.

Отрицателната разлика от продажба на инвестиции в размер на 78 хил. лв е формирана при продажбата на участието в капитала на „Дионисий“ АД на 12.04.2017 г. в размер на 19827 броя обикновени поименни акции с номинална стойност 3 лева всяка. Купувач е „Стара планина холд“ АД.

7. Разходи за данъци

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Разход за текущ данък върху печалбата	-	17
Разход/(икономия) на отсрочен данък	(3)	-
Общо	17	17

8. Друг всеобхватен доход

През периода в другия всеобхватен доход е признат преоценъчния резерв от промените на справедливата стойност на продадените акции от капитала на „Юрий Гагарин“ АД и на „Агрополихим“ АД, притежавани от дружеството-майка, в размер на 661 хил. лв., коригиран в резултат на прекласификацията на печалбата от освобождаването от тези инвестиции в текущия финансов период.

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.
9. Имоти, машини, съоръжения и оборудване

	Земи (терени) <i>хил. лв.</i>	Сгради и конструк- ции <i>хил. лв.</i>	Машини, съоръжения и оборудване <i>хил. лв.</i>	Трансп. ср-ва, стопански инвентар, и други <i>хил. лв.</i>	Общо <i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност:					
Салдо към 1 Януари 2017г.	709	1590	1799	479	4577
Придобити през периода	20	781	6	5	812
Отписани през периода	(729)	(2371)	(1798)	(452)	(5350)
Салдо към 31 Декември 2017г.	-	-	7	32	39
Амортизация:					
Салдо към 1 Януари 2017г.	-	(829)	(1479)	(334)	(2642)
Разход за амортизация	-	(11)	(22)	(15)	(48)
Отписана през периода	-	840	1494	337	2671
Салдо към 31 Декември 2017г.	-	-	(7)	(12)	(19)
Балансова стойност към 1 Януари 2017г.	709	761	320	145	1935
Балансова стойност към 31 Декември 2017г.	-	-	-	20	20

10. Инвестиционни имоти

	Земи (терени) <i>хил. лв.</i>	Сгради и конструкции <i>хил. лв.</i>	Машини, съоръжения и оборудване <i>хил. лв.</i>	Общо <i>хил. лв.</i>
Отчетна стойност:				
Салдо към 1 Януари 2017г.	431	2908	125	3464
Придобити през периода	309	-	-	309
Отписани през периода	(727)	(2675)	(120)	(3522)
Салдо към 31 Декември 2017г.	13	233	5	251
Амортизация:				
Салдо към 1 Януари 2017г.	-	(844)	(33)	(877)
Разход за амортизация	-	(74)	(1)	(75)
Отписана през периода	-	831	32	863
Салдо към 31 Декември 2017г.	-	(87)	(2)	(89)
Балансова стойност към 1 Януари 2017г.	431	2064	92	2587
Балансова стойност към 31 Декември 2017г.	13	146	3	217

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.
11. Нематериални активи

	Програмни	Права	Общо
	продукти	върху	
	собственост	хил. лв.	хил. лв.
	хил. лв.	хил. лв.	хил. лв.
Отчетна стойност:			
Салдо към 1 Януари 2017г.	28	10	38
Придобити през периода	-	-	-
Отписани през периода	(26)	(10)	(36)
Салдо към 31 Декември 2017г.	2	-	2
Амортизация:			
Салдо към 1 Януари 2017г.	(28)	(1)	(29)
Разход за амортизация	-	(1)	(1)
Отписана за периода	26	2	28
Салдо към 31 Декември 2017г.	(2)	-	(2)
Балансова стойност към 1 Януари 2017г.	-	-	-
Балансова стойност към 31 Декември 2017г.	-	-	-

12. Други инвестиции

	Участие в	31.12.2017	Участие в	31.12.2016
	процент	хил. лв.	процент	хил. лв.
<i>В асоциирани предприятия,</i>				
<i>отчетени по метода на собствения</i>				
<i>капитал</i>				
„Лотос” АД (в несъстоятелност)	39.88%	-	39.88%	-
		-		-
<i>В други предприятия</i>				
„Кооперативен бизнес“ АД	5.00%	14	5.00%	14
„Орфей-Б” АД	4.17%	2	4.17%	2
„Сердика-90” АД	3.74%	-	3.74%	7
„Димят” АД	2.69%	68	2.69%	68
„Пловдив Юрий Гагарин БТ” АД	0.00%	-	2.00%	716
„Химко” АД	1.98%	9	1.98%	9
„Белатур” АД	1.23%	35	1.23%	35
„Монтекс-М” АД	0.39%	-	0.39%	-
„Агрополихим” АД	0.00%	-	0.15%	2
Общо		128		853

Изменението в участията на „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД в капиталите на „Агрополихим“ АД и на „Юрий Гагарин“ АД се дължи на продажба на притежаваните акции. Към 31.12.2017 г. участието в капитала на „Сердика – 90“ АД е обезценено на 100%

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.

по решение на Съвета на директорите на „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД поради откриване на процедура по ликвидация на дружеството, вписана в Търговския регистър към Агенция по вписванията с №20171228112931.

13. Материални запаси

	31.12.2017	31.12.2016
	хил. лв.	хил. лв.
Материали	-	450
Продукция	-	592
Стоки	-	8
Незавършено производство	-	159
Общо	-	1209

Намалението на материалните запаси се дължи на продажбата на участията в производствените дъщерни предприятия.

14. Търговски и други вземания

	31.12.2017	31.12.2016
	хил. лв.	хил. лв.
Вземания от "Лотос" АД в несъстоятелност	1748	1748
Обезценка на вземания от "Лотос" АД	(1513)	(454)
Вземания от свързани предприятия балансова стойност	235	1294
Вземания от клиенти и доставчици	383	366
Съдебни и присъдени вземания	-	19
Данъци за възстановяване	-	5
Разходи за бъдещи периоди	1	3
Други	2	10
Общо	621	1697

Като вземания от свързани предприятия се отчитат вземанията по заеми, предоставени на „Лотос“ АД – в несъстоятелност, обезпечени с договорна ипотека.

15. Пари и парични еквиваленти

	31.12.2017	31.12.2016
	хил. лв.	хил. лв.
Парични средства в брой	-	10
Парични средства по разплащателни сметки в банки	3565	293
Парични средства по срочни депозити в банки	4638	3176
Общо	8203	3479

ПРИЛОЖЕНИЕ КЪМ КОНСОЛИДИРАНИЯ ФИНАНСОВ ОТЧЕТ
към 31 декември 2017 г.
16. Акционерен капитал

Акционерният капитал е представен по номинална стойност и съответства на актуалната му съдебна регистрация.

Към 31 декември 2017 г. капиталът на „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД е 5 347 798 лева, разпределен в 2 673 899 броя поименни акции с номинална стойност 2 лева за всяка.

17. Резерви

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Резерв от последващи оценки на инвестиции	-47	753
Общи резерви	1036	1455
Други резерви	837	1345
Общо	1826	3553

18. Задължения към банки и търговски заеми

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Задължения по банкови заеми	-	6
Задължения по търговски заеми	-	-
Общо	-	6

19. Други задължения

	31.12.2017	31.12.2016
	ХИЛ. ЛВ.	ХИЛ. ЛВ.
Задължения към персонала	1	103
Задължения към осигурителни предприятия	4	78
Данъчни задължения	11	197
Други	-	66
Общо	16	444

20. Доход на акция

Към 31 декември 2017 г. доходът на една акция от капитала на „Северкооп-Гъмза Холдинг“ АД е печалба от 0.20лв.

21. Събития след края на отчетния период

След края на отчетния период и към датата на приемане на този финансов отчет не са настъпили събития по отношение на обектите, представени във финансовия отчет, които да изискват корекции или отделно оповестяване.